

Vodní elektrárna Spálov, klenot Riegrovy stezky

08. 04. 2021 13:34

Znamením pokroku a nástupu nové doby byla na počátku 20. století elektřina. Jedním z němých svědků této éry je i hydroelektrárna v Podspálově, která vznikla v letech 1921 až 1926 podle projektu architekta Emila Králíčka.

Elektrárnu začal stavět Elektrárenský svaz v Hradci Králové, který se stal do jejího dokončení akciovou společností Východočeská elektrárna. Strojní zařízení stavidel, česlic a lávek dodala firma Bratři Prášilové a spol. z Libně, turbíny firma Breitfeld a Daněk z Blanska, elektrické zařízení rozvodny firma F. Křižík. Náhon k elektrárně vede od jezu v blízkosti galerie raženou štolou dlouhou 1323 metrů a dále zděným kanálem dlouhým 437 metrů.

„Naučili jsme se využívat síly přírody ve svůj prospěch. Stále ale, co se týče energie, využíváme jen malou část toho, co nám příroda nabízí. Naši předkové potřebovali energii z vody pro své továrny, které stavěli na tocích řek. Dnes už těmto účelům většinou neslouží a dodávají energii do sítě, ale zaslouží si naši pozornost právě jako technické památky,“ říká Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Zajímavostí je alegorická malba v interiéru pod stropem strojovny. Jejím autorem je Ferdinand Rubeš a znázorňuje pravděpodobně vznik Elektrárenského svazu.

V roce 1998 prošla elektrárna generální rekonstrukcí s cílem ponechat jí její jedinečnost, autentičnost, krásu a navrátit sílu, mládí a svěžest. To se nakonec podařilo, možná také proto, že všichni, kteří se na rekonstrukci elektrárny podíleli, k ní přistupovali s úctou a pokorou.

Technická památka dodnes slouží svému účelu a bývá obdivována jako architektonický klenot na Riegrově stezce ze Semil do Podspálova. Je příkladem toho, jak může technika existovat v téměř dokonalé symbióze s přírodou.